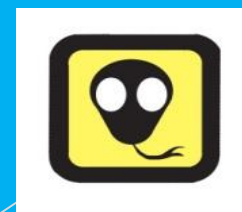

විෂ සහිත මුහුදු ජීවීන්

ජාතික විෂ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය
ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල
කොළඹ

ජලජමය විෂ සහිත සත්වයින් ගත් කළ බොහෝ විශේෂ සිටිනුයේ
කරදියේය. මෙම ජීවීන් ලංකාව වටා ඇති ගැඹුරු මුහුදු තීරයේ
හා කොරල් පර ආශ්‍රිතව බහුලව දැකිය හැකිය.

ලොඩියා (Jelly fish)

- ඉන්දියන් සාගරයේ සුලඬ වන අතර ලංකාවේ බස්නාහිර/නිරිතදිග/දකුණු වෙරළ තීරයේ හමු වේ (*Physalia physalis*).
- මෙම ජීවීන් ස්පර්ශ වීමෙන් අසාත්මිකතා ලක්ෂණ පෙන්නවයි.
- වඩා අනතුරට ලක්විය හැක්කේ වැඩිහිටියන් නොව කුඩා දරුවන්ය.

රෝග ලක්ෂණ

- ❖ සමේ රතු වීම,
- ❖ ඉදිමීම,
- ❖ බිබිලි දැමීම
- ❖ කැසීම
- ❖ හිසරදය,
- ❖ නාසයෙන් දියර ගැලීම,
- ❖ මුඛයෙන් බේටය ශ්‍රාවය වීම,
- ❖ මුඛය, දිව ඇතුළුව මුහුණේ දැවිල්ල,
- ❖ හෘදයේ ගැස්ම වැඩිවීම,
- ❖ හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාවය,
- ❖ බඩේ දැවිල්ල,
- ❖ කරකැවිල්ල,
- ❖ සන්ධිවල වේදනාව හා ආඝාතය (Paralysis) ඇතිවිය හැක.

මුහුදු ඉකිරි (Sea Urchin)

- විෂ සහිත විශේෂය වන්නේ Toxopneustes නම් හනු වැනි අවයව සහිත ආකාරයයි. මෙම අවයව තුළ විෂ ග්‍රන්ථි පිහිටයි. කළු පැහැති තියුණු කණ්ඨක දරයි.
- මලක ස්වරූපය ලැබෙන්නේ කණ්ඨක තිබෙන හෙයිනි. මෙම කණ්ඨක කකුලේ ඇණුණු විට සම තුළට තදින් කාවදියි. එවැනි අවස්ථාවක මේවා කැඩී සම ඇතුළත ශේෂ වේ.
- වේදනාකාරී ඉදිමුමක් ඇති විය හැකි අතර, ඉවත් කිරීමට ශල්‍යකර්ම පවා කිරීමට සිදු වේ. ස්පර්ශ විමෙන් අසාත්මිකතාව ඇතිවිය හැක.
-

උණවටුන, හික්කඩුව හා බේරුවල කොරල් පර ආශ්‍රිතව දැකගත හැකිය.

ඉත්තෑ මාළුවා (Porcupine fish)

- කලපු ආශ්‍රිතව සහ වෙරළාශ්‍රිත ජලයේ හමු වේ. කලබලයට පත්වූ විට ජලයෙන් හෝ වාතයෙන් ශරීරය පුම්බා ගනී.
- මාරාන්තික විෂක් දරන බැවින් ඉත්තෑ මාළුවා කිසි විටෙක ආහාරයට නොගත යුතුය. මොවුන්ගේ විෂ හේතුවෙන් ස්නායු ආවේග පරිවහනය අවහිර වන අතර මධ්‍ය සහ පර්යන්ත ස්නායු පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය බිඳ වැටේ

ගිනිමහ (Scorpion fish)

- ශරීරය පුරා කන්ධික විශාල ප්‍රමාණයක් පිහිටන අතර මේවා ඇණුන විට තද වේදනාවක් ඇතිවේ. මොවුන් සංචරණය කරන මාළු විශේෂයකි. Scorpion මත්ස්‍ය පවුලට අයත් මෙම මසුන් විශේෂද විෂ සහිත මත්ස්‍යයන්ට උදාහරණ වේ.
- මොවුන්ගේ විෂ හේතුවෙන් දෂ්ඨනයට ලක්වන පුද්ගලයා හෘද රෝග හෝ වෙනත් රෝග තත්වයන්ගෙන් පෙළෙන්නේ නම් අදාළ දෂ්ඨනය මරණයට පවා හේතුකාරක විය හැකිය.

මුහුදු හයා (Sea snake)

- ❖ මුහුදු සර්පයින් උග්‍ර විෂ සහිත ජීවින් වේ. ස්වභාවයෙන් බියගරුය. ඔවුන් දුෂ්ඨ කිරීමට පෙළඹෙන්නේ හිරිහැර කළ විටෙකදීය. එබැවින් මුහුදු හයින්ගේ දුෂ්ටනයෙන් 65%ක්ම විෂ රහිත දුෂ්ටන වේ.

විෂ සහිත මුහුදු ජීවී දුෂ්ටන වලින් අප රටේ වඩාත් සුලබව දක්නට ලැබෙන්නේ ලොසියන් නිසා ඇතිවන දුෂ්ට කිරීමයි.

ජලජ ජීවියෙකු දුෂ්ට කිරීමකදී කළ යුතු ප්‍රථමාධාර

- දුෂ්ට කිරීමට ලක්වූ පුද්ගලයා දිගේ ගිලීමෙන් බේරා ගන්න.
- ලොසියාගේ ග්‍රාහිකා (Tentacles) නම් උපාංග සන්නිවේදනයෙන් මිදී සමෙහි ඇලී පැවැතිය හැක.

ජලජ ජීවියෙකු දෂ්ට කිරීමකදී කළ යුතු ප්‍රථමාධාර

- මේවායෙහි තවමත් විෂ මුදා නොහරින ලද නෙමැටොසයිටයන් අඩංගු විය හැක. අපරික්ෂාකාරී ස්පර්ශයන් තුළින් මේවා යළි ක්‍රියාකාරී විය හැකි බැවින් ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න.
- ඉතිරි කටු, ලොඩියාගේ ග්‍රාහිකා හෝ අනෙකුත් විෂ මාළුන්ගේ කණ්ඨක ඉවත් කිරීම සෘජුවම නොකරන්න. කාඩ්බොඩි කැබැල්ලක් හෝ ටිව්සරයක් වැනි උපකරණයක් ඒ සඳහා භාවිතා කරන්න.

ජලජ ජීවියෙකු දූෂිත කිරීමකදී කළ යුතු ප්‍රථමාධාර

- මීතයිල් මධ්‍යසාරය හෝ මධ්‍යසාර පීඩාවට ලක්වූ ප්‍රදේශයට නොදමන්න.
- වේදනා සහනය පිණිස රෝගියා නිසලව තබන්න. දේහ චලනයන් වේදනාව වැඩි කරවයි.
- වේදනාව සමනය කිරීමට අයිස් වතුර හෝ අයිස් කැබැලි තැබීම සිදු කළ හැක.
- මුහුදු වැලි තුවාලය මත තැවරීමෙන් වළකින්න.
- මුහුදේ නෂ්ටයන් අනතුරුව ශරීරය කැසීම, බිබිලි දැමීම හා චිව්චි අසාත්මිකතා ලක්ෂණ ඇති වුවහොත් රෝගියා වහාම රෝහල වෙත ගෙන යන්න.

වැළැක්වීම

- ජූලි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා කාලය තුළ ලොඬියන් ව්‍යාප්තිය නොගැඹුරු මුහුදේ උපරිම බැවින් මුහුදේ නෑමෙන් වැළැක්වීම ඉතා සුදුසු වේ.
- නොදන්නා මත්ස්‍යයින් ආහාරයට ගැනීමෙන් වළකින්න.

Tel: 011-2686143 / 011-2691111 Ext. 2430

Email : npdic.nhs@gmail.com

infotoxlanka@gmail.com

[https://www.facebook.com/ NTPICSL](https://www.facebook.com/NTPICSL)

[https:// twitter .com / PoisonCenterSL](https://twitter.com/PoisonCenterSL)

Web site <http://www.toxbaselanka.info>